

Les dette før du begynner på oppgavene:

Dersom du mener å mangle opplysninger for å kunne besvare et spørsmål eller mener at et oppgitt tall eller tekst er meningsløst, ta da dine egne forutsetninger. Gjør alltid rede for de spesielle forutsetninger du har tatt.

Vis hva du kan innenfor de oppgitte problem. Bruk ikke tid på å vise kunnskaper om ting det ikke er spurt om.

Spesielle forutsetninger nevnt i ett spørsmål gjelder kun i det spørsmålet, og har ikke gyldighet i andre oppgaver, med mindre noe annet er klart angitt.

I den grad merverdiavgift benyttes i besvarelsen, skal det brukes 25 %.

Alt skal føres inn i din besvarelse. Du skal ikke levere dette oppgavesettet som en del av din besvarelse.

OPPGAVENE/SVARENE SKAL KOMME I KRONOLOGISK REKKEFØLGE

OPPGAVE 1 (teller 15 %)

Oppgave 9.15 i "Arbeidsbok til Bedriftens Økonomi". Forfattere er Kjell Gunnar Hoff og Morten Helbæk. Den 9. utgaven.

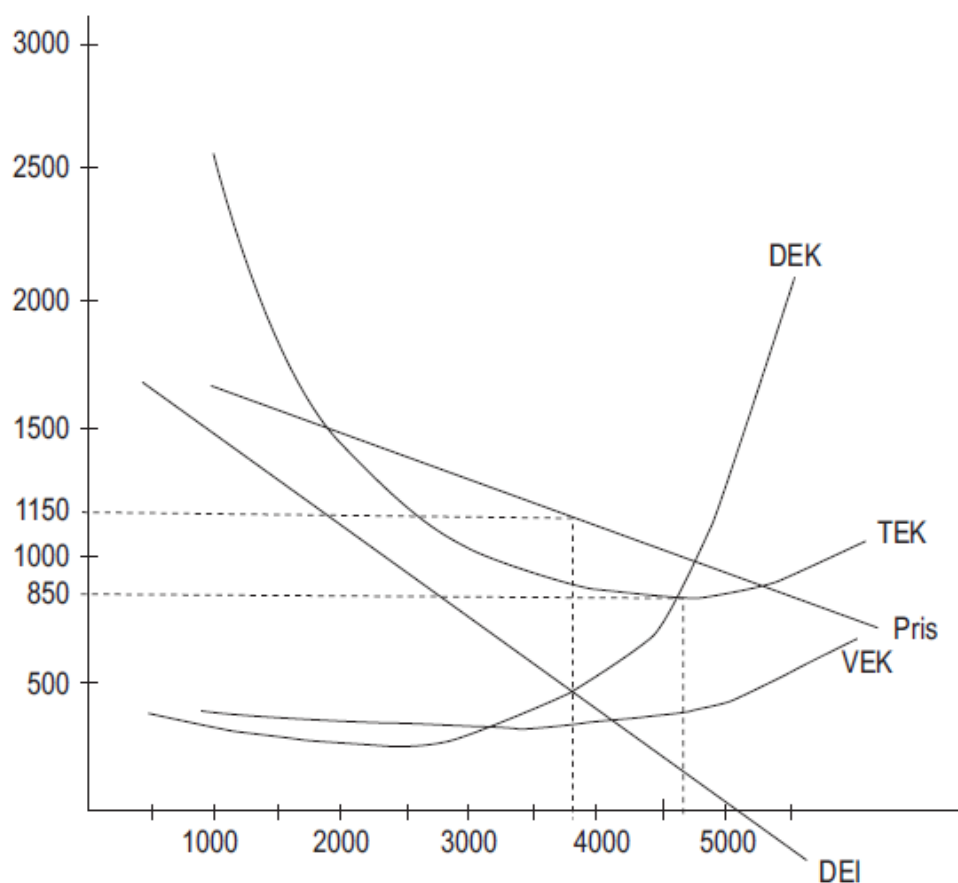
Til de av dere som evt. har den 8.utgaven så er det oppgave 8.15

a) Hotellets differansekostnader og -inntekter blir:

Rom	DK	DI
0		
	385 000	1 650 000
1 000		
	302 500	1 290 000
2 000		
	275 000	930 000
3 000		
	385 000	570 000
4 000		
	727 750	210 000
5 000		
	2 050 625	– 150 000
6 000		

b)

Ant rom	TEK	VEK	DEK	Pris	DEI
0					
			385		1 650
1 000	2 585	385		1 650	
			303		1 290
2 000	1 444	344		1 470	
			275		930
3 000	1 054	321		1 290	
			385		570
4 000	887	337		1 110	
			728		210
5 000	855	415		930	
			2 051		-150
6 000	1 055	688		750	

For å finne kostnadsoptimal mengde går vi ut fra tabellen i b) og plotter de ulike verdiene inn i et enhetskostdiagram (se over)

c) Kostnadsoptimal mengde blir ca. 4650 solgte hotellrom. TEK_{MIN} blir ca. kr 850.

- d) Vinningsoptimal mengde er ca. 3800 solgte hotellrom. Vinningsoptimal pris er ca. kr 1150.
- e) Ved 3800 rom er TEK ca. 870. Maksimal fortjeneste = $(1150 - 870) \cdot 3800 = 1\,064\,000$ kr.

OPPGAVE 2 (teller 13 %)

Finn en artikkel i VG, Aftenposten, Dagbladet, Dagens næringsliv eller en avis fra ditt hjemsted som tar for seg noe som er behandlet i kapittel 1,2,3,4 eller 5 i «Bedriftens økonomi» av Hoff og Helbæk . Ta kopi av artikkelen. Artikkelen må ha stått i en av de nevnte avisene i dagene 9. til 13. februar 2026. Maks er side. Bruk gjerne nettutgaven.

1. Beskriv artikkelen.
2. Fortell hvor dette står i læreboken.
3. Konklusjon. (Er artikkelforfatteren og Hoff/Helbæk enige? Uenige?)

OPPGAVE 3 (teller 20 %)

Det er kun ett svaralternativ som anses som riktig for hvert spørsmål nedenfor. Før inn dine svar på innføringsarket. F.eks slik: 1b, 2c, 3a osv.

- 1 Hva er riktig påstand?

☐	a) Økt skattetrekk fra de ansatte har ingen effekt på bedriftens lønnskostnader.
☐	b) Feriepenger utbetales normalt samme år som de tjenes opp.
☐	c) Arbeidsgiveravgiften er den samme uansett hvor i landet bedriften ligger.

- 2 Et frimerke som koster kr 6,00 i skranken på posthuset, vil normalt påvirke virksomhetens resultat før skatt med

☐	a) kr 6,00
☐	b) kr 4,80
☐	c) kr 4,50

- 3 Varesalg på kreditt

☐	a) påvirker bare balansekontoene og ikke resultatet
☐	b) kommer først til inntekt når kunden betaler
☐	c) inntektsføres når varen leveres (faktureres)

4 Rekvisita kjøpes inn for kr 875 inklusive mva. (25 %).

☐	a) Kostnaden beløper seg til 656,25.
☐	b) Kostnaden beløper seg til kr 875,00.
☐	c) Kostnaden beløper seg til kr 700,00.
☐	d) Kostnaden beløper seg til kr 1 093,75.

5 Hvilken av følgende påstander er riktige:

☐	a) Egenkapitalen øker med årsoverskuddet når det ikke betales utbytte.
☐	b) Egenkapitalen reduseres med årsoverskuddet når det ikke betales utbytte.
☐	c) Egenkapitalen er normalt upåvirket av overskudd/underskudd.

6 Bankinnskudd skattetrekk er en eiendel og skal i balansen grupperes blant

☐	a) omløpsmidler
☐	b) kortsiktig gjeld
☐	c) egenkapital

7 Hva er normalt riktig påstand?

☐	a) Kontantrabatt på salg øker rentekostnadene.
☐	b) Kontantrabatt på varekjøp reduserer varekostnadene/vareutgiftene.
☐	c) Kontantrabatter på avgiftspliktig innkjøp har ingen effekt på netto merverdiavgift.

8 Om rentekostnadene øker med kr 100 000, vil driftsresultatet

☐	a) reduseres med kr 100 000
☐	b) reduseres med kr 72 000 på grunn av spart skatt kr 28 000
☐	c) forbli uendret

9 Hva er normalt riktig påstand?

☐	a) Påløpt, men ikke betalt husleieinntekt er en gjeldspost (kortsiktig gjeld).
☐	b) Påløpt, men ikke betalt husleieinntekt er en fordring (omløpsmiddel).
☐	c) Skyldig husleie påvirker balansen, men ikke resultatet.

10 Hva er normalt riktig påstand?

☐	a) Utgift er en periodisert kostnad.
☐	b) Kostnad er en periodisert utgift.
☐	c) Periodiseringer påvirker balansen, men ikke resultatet.

SVAR: 1a,2b,3c,4c,5a,6a,7b,8c,9b og 10a.

OPPGAVE 4 (teller 16 %)

Et aksjeselskap i Asker forventer 28/2-2026 følgende balansetall:
Egenkapital kr 200 000,-, anleggsmidler kr 2 500 000,-, langsiktig gjeld kr 1 500 000,-
og omløpsmidler kr 1 500 000.

- a) Hva forventer aksjeselskapet i Asker at kortsiktig gjeld 28/2 – 2026 blir?

SVAR:

AM: 2 500 000 + OM: 1 500 000 = 4 000 000 (SUM)

Kortsiktig gjeld = 4 000 000 – EK: 200 000 – LG: 1 500 000 = 2 300 000

- b) Er bedriften likvid?

SVAR:

Likviditetsgrad I: Oml.midler/Kortsiktig gjeld = 1 500 000/2 300 000 = 0,65

Nei. Selskapet er ikke likvid. Kravet er over 2.

- c) Er bedriften solid?

SVAR: (EK/Totalkapital) * 100 = (200 000/4 000 000) * 100 = 5 %

Nei. Selskapet er ikke solid. Kravet er 30 % eller mer.

- d) Hva kjennetegner «saldometoden»?

Svar:

En degressiv avskrivningsmetode der det avskrives med en fast prosent av bokført verdi (saldoen) hvert år.

OPPGAVE 5 (teller 17 %)

En virksomhet startet opp i januar 2026. Bruttolønnen for januar utgjorde kr 2 000 000. Skattetrekket var på kr 600 000. Kontoene man har til disposisjon i forbindelse med registrering av lønnsbilaget er: 1950 Skattetrekk, 2380 Kassekreditt, 2600 Skattetrekk, 2770 Skyldig arbeidsgiveravgift, 2780 Påløpt arbeidsgiveravgift, 2940 Påløpt ferielønn, 5000 Lønn, 5180 Ferielønn og 5400 Arbeidsgiveravgift.

- a) Gjør de registreringer som følger av lønnsbilaget, når bedriften gjør hva den skal gjøre, herunder sørge for fortløpende registrering av kostnadene etter hvert som de oppstår. Satsene bedriften benytter er 12 % feriepenger og 14,1 % arbeidsgiveravgift. (Teller 12 %)

SVAR:

Beregninger:

a)

Bruttolønn: kr 2000 000 (D 5000)

Skattetrekk: ” 600 000 (K 2600)

Utbetalt kr 1 400 000 (K 2380)

Skyldig arbeidsgiveravgift for perioden:

kr 2000 000 x 14,1 % = kr 282 000 (D 5400 K 2770).

Påløpne feriepenger: kr 2 000 000 x 12 % = kr 240 000 (D 5180 K 2940).

Påløpt arbeidsgiveravgift: kr 240 000 x 14,1 % = kr 33 840 (D 5400 K 2780).

Skattetrekk inn på egen bankkonto, kr 600 000 (D 1950 K 2380).

- b) Når lønnskostnadene presenteres i resultatoppstillingen, inkluderes arbeidsgiveravgift og feriepenger. Hvor store var lønnskostnadene i januar beregnet på denne måten, og hva utgjorde utbetalt lønn i januar? (Teller 5 %)

SVAR:

Lønnskostnader totalt i mai: 2 000 000 + 282 000 + 240 000 + 33 840 = 2 555 840.

Utbetalt lønn til de ansatte utgjorde kr 1 400 000.

OPPGAVE 6 (teller 19 %)

Fra en bedrift får vi følgende opplysninger:

Direkte materialer	70 000
Direkte lønn	70 000
Indirekte kostnader	
materialavdelingen	49 000
Indirekte kostnader	
tilvirkningsavdelingen	28 000
Indirekte kostnader	
salgs- og adm.avd.	151 900

- a) Utarbeid tilleggssatsene for bedriften. Direkte materialer, direkte lønn og tilvirkningskostnad er fordelingsgrunnlaget. Bare prosentsatser skal benyttes. (Teller 9 %)

Tilleggssatser:

Materialavdelingen: $(49\,000/70\,000) * 100 = 70\%$

Tilvirkningsavdelingen: $(28\,000/70\,000) * 100 = 40\%$

Tilvirkningskostnad: $70\,000 + 49\,000 + 70\,000 + 28\,000 = 217\,000$

Salgs- og adm.avd.: $(151\,900/217\,000) * 100 = 70\%$

- b) Finn prisen for et produkt som har 200 kroner i direkte materialer og 400 kroner i direkte lønn. Fortjesten er 10 %. (Teller 5 %)

Prisen blir: $200 + 140 (70\%) + 400 + 160 (40\%) = 900 + 630 (70\%) = 1530 + 153 (10\%) = \underline{1683}$

- c) 25 % av de indirekte kostnadene i materialavdelingen og tilvirkningsavdelingen er faste. Alle de indirekte kostnadene i salgs- og administrasjonsavdelingen er faste.

Hva blir minimumskost for produktet i oppgave 6 b) (Teller 5 %)

Minimumskost blir: $200 + 105 (75\% \text{ av } 140) + 400 + 120 (75\% \text{ av } 160) = \underline{825}$